

imię i nazwisko.....klasa.....
 nazwa Szkoły.....
 imię i nazwisko Twojego nauczyciela języka polskiego.....

„ZŁOTA ŻABA” 2004/2005
Konkurs w Dziedzinie Literatury i Języka Polskiego
Organizator: Fundacja Edukacji Społecznej EKOS
etap II

Ciesz się, że zdecydowałeś się na udział w naszym konkursie. Przed Tobą zadania, na których rozwiązanie masz 120 minut. Zadania 1, 2, 4, 6, 7, 8, 10 musisz wykonać na kartce papieru kancelaryjnego. Zanim to zrobisz, zegnij ją na pół, zaznacz margines. U góry kartki napisz swoje imię i nazwisko, nazwę szkoły, imię i nazwisko nauczyciela języka polskiego. Czytaj uważnie polecenia, dbaj o precyzję i poprawność językową swoich wypowiedzi, przede wszystkim jednak myśl, myśl, myśl... **POWODZENIA !** Twoja Żaba

Zadanie 1. (24 punkty)

W poziomych rzędach ukryto pary wyrazów przeciwstawnych. Znajdź je i wypisz na kartce.

			T	K	S	U	M	E			C	R	S	D	A	O							
	W	Z	I	E	A	T	S	L			B	R	C	A	O	O	H						
R	I	A	E	A	T	S	L				T	A	A	A	T	S	N	F					
	S	J	M	I	E	I	K				K	I	E	I	W	J	S						
					U	P	Y	T	S			Ł	N	Y	P	E							
L	W	B	M	T	N	A	N	E	A	I	Y	Z	J	N	C	A	D	E	Y	N	O	Z	N

Zadanie 2. (26 punktów)

Przepisz tekst i uzupełnij go, wybierając z ramki odpowiednie wyrazy i nadając im właściwe formy.

Wymyślanie postaci

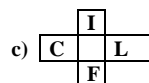
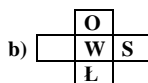
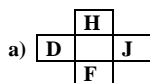
Jedną z najprzyjemniejszych (1) podczas (2) powieści jest (3) bohaterów. Może i ty należysz do tej (4) autorów, u których pomysł na książkę (5) w wyniku (6) rozmyślenia o jakiejś rzeczywistej bądź wymyślonej postaci? (7) od tego czy pojawiła się ona (8), czy jest (9) wcześniejszych przygotowań, należy zadać sobie kilka pytań postać taką (10). Najważniejsze z nich (11) czy jest ona wystarczająco (12)? Nie oznacza to, że musi być silna fizycznie czy umysłowo, lecz (13) do zainteresowania sobą w trakcie czytania książki. Jeśli nie zafrapuje ciebie, możesz być pewien, że nie zafrapuje nikogo. Jak więc ją stworzyć i obdarzyć siłą?

L. Grant – Adamson, *Jak napisać powieść kryminalną?* przeł. M. Rusinek, Kraków 1999

1.	a) zależność	b) okoliczność	c) satysfakcja	d) rzecz
2.	a) napisać	b) zapisać	c) tworzyć	d) przepisać
3.	a) znajdować	b) wytwarzać	c) wyczarowywać	d) wypisywać
4.	a) społeczność	b) zbiorowość	c) kasta	d) grupa
5.	a) nadchodzić	b) znajdować się	c) pojawiać się	d) objawiać się
6.	a) różnorodny	b) przebiegły	c) uporczywy	d) wieloraki
7.	a) bez wyjątku	b) bezsprzecznie	c) niewątpliwie	d) niezależnie
8.	a) znikąd	b) spośród	c) skądś	d) skądkolwiek
9.	a) paradoks	b) przykład	c) dążenie	d) rezultat
10.	a) poprawiający	b) sprawdzający	c) korygujący	d) tworzący
11.	a) być	b) oznaczać	c) brzmieć	d) stwierdzać
12.	a) ładny	b) chytry	c) szykowny	d) mocny
13.	a) chętny	b) przekonany	c) uprawnomocony	d) zdolny

Zadanie 3. (9 punktów)

Odgadnij brakujące litery. Uwaga, rozwiązanie zagadki oparte jest na alfabecie: A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, Ł, M, N, O, P, R, S, T, U, W, X, Y, Z. Litery umieszczone w polach nie tworzą słów.

Zadanie 41. (10 punktów)

Z ośmiu liter alfabetu ułóż imię postaci znanej z antyku i napisz je na kartce. Litery mogą się powtarzać. Uwaga, w rozwiązaniu nie występują: R, F, M, T, B, Z, E, P, I, Ł, N, G, U, W, X, D, K.

Zadanie 5. (20 punktów)

Odgadnij hasła i wpisz je w odpowiednie rzędy.

	D						O	R
	L						O	R
		W					O	R
			N				O	R
		H					O	R
			G				O	R
S							O	R
						R	O	R
		P					O	R
					N		O	R

- urządzenie do wyświetlania na ekranie informacji tekstowej lub graficznej,
- osoba działająca podstępnie, podlegacz,
- osoba wynajmująca część mieszkania od głównego lokatora,
- przyrząd służący do rozpylania substancji w celach leczniczych,
- ujma dla honoru, zniewaga, obraza,
- film mający sensacyjną, pełną napięcia akcję, wywołujący dreszcz grozy,
- strona napadająca, napastnik,
- stopień officerski w polskiej marynarce wojennej,
- zapaśnik walczący na arenie z innymi zapaśnikami lub zwierzętami,
- autor utworu muzycznego,

Zadanie 6. (20 punktów)

Wypisz na kartce czasowniki znajdujące się w ramce i utwórz z każdym z nich związek frazeologiczny. Podaj znaczenia związków

kłaść, spalić, wystąpić, stawać, wbijać, świecić, usychać, rosnąć, wychodzić, grać, walczyć, kruszyć, zaprzędać, uprawiać, wchodzić, zbierać, siedzieć, robić, chwytać się, ciągnąć

Zadanie 7. (31 punktów)

W wierszu Danuty Wawiłow podkreśl neologizmy. Napisz zabawny, ośmiozgłoskowy wierszyk na temat związany ze szkołą, w którym wykorzystasz utworzone przez Ciebie cztery neologizmy.

Danuta Wawiłow *Kalużysci*

Już od rana na podwórzu
wśród patyków i wśród liści
przykucnęli nad kałużą
pracowici kalużysci.
Wygrzebują brud z kałuży,
niech kałuża będzie czysta!
Pełne ręce ma roboty
każdy dobry kalużysta!

Rękawiczką i chusteczką
Dwóch błocistów chodnik czyści
Obrzucają się szyszkami
bardzo dzielni szyszkowisci.
Dwie kocistki pod ławeczką
Cukierkami karmią kota ...
Świątek, piątek czy niedziela,

Na podwórku
wre robota!

Zadanie 8. (18 punktów)

Znajdź ukryte poziomo, pionowo i ukośnie wyrazy związane z historią książki i przepisz je na osobną kartkę.

M	L	O	J	Y	L	A	J	C	I	N	I
E	A	S	W	E	T	R	Z	U	K	A	R
L	D	N	P	E	R	G	A	M	I	N	O
O	R	J	U	L	I	P	I	L	R	I	G
H	S	E	R	S	I	W	O	R	M	F	J
Y	A	S	D	F	K	H	O	G	F	N	A
N	F	G	K	O	I	R	T	S	L	E	L
Z	I	S	A	L	L	E	Y	A	A	M	I
S	W	E	Ś	I	G	Y	T	P	R	U	S
A	R	Ó	S	A	Ę	P	U	J	T	L	I
Z	O	W	J	Ł	Ó	D	R	A	U	O	S
T	R	U	G	U	Ć	U	G	O	J	W	A

Zadanie 9. (20 punktów)

Z artykułu usunięto pięć fragmentów i oznaczono je literami. Wstaw odpowiednie litery oznaczające brakujące fragmenty do ramek (1 – 5) tak, aby tekst stanowił logiczną całość. Uwaga, jeden fragment jest zbędny.

1. Dzieje życia na Ziemi można by równie dobrze opisać jako dzieje śmierci na Ziemi.

1.

2. Zmieniające się warunki przyrodnicze zmiotły je z powierzchni planety, ponieważ nisze ekologiczne, jakie zamieszkiwały, zostały zniszczone.

2.

3. Możemy prześledzić nasz rodowód aż do jednokomórkowych organizmów, pływających w morzach naszej planety jakieś 3, 5 miliarda lat temu.

3.

4. Replikacja, rzecz jasna, jest podstawą życia. Żywe organizmy wytwarzają swoje kopie.

4.

5. W każdym pokoleniu istnieją różnorodne osobniki, także w obrębie jednego gatunku.

5.

6. Dzięki temu cechy, które przyczyniły się do sukcesu poszczególnych osobników są przekazywane następnej generacji.

M. J. Gribbin, *Być człowiekiem. Ewolucyjne spojrzenie na ludzkość*, Warszawa 1993

- A. My, z definicji, pochodzimy od tych, które przetrwały.
- B. O czasach wcześniejszych mamy mgliste pojęcie, ale zasadnicze podobieństwo procesów życiowych zachodzących we wszystkich żywych organizmach, w których biorą udział cząsteczki takie jak DNA, RNA i białka, wskazuje na to, że wszystkie formy życia wywodzą się od wspólnego przodka, grupy cząsteczek, która pierwsza nauczyła się sztuki autoreplikacji.
- C. O wiele więcej gatunków flory i fauny wymarło niż żyje obecnie.
- D. Ale, kiedy zmienia się środowisko, wiele doskonale przystosowanych osobników, a nawet całe gatunki, wymierają, ponieważ warunki, do jakich przywykły, przestały istnieć.
- E. Ale kopie te nie są koniecznie dokładnymi replikami rodziców, i to właśnie dlatego życie na Ziemi mogło ewoluować i przystosowywać się do zmiennych warunków środowiskowych.
- F. Osobniki, które osiągają największe powodzenie – najlepiej dostosowane – pozostawiają więcej potomstwa.

Zadanie 10. (22 punkty)

Przeczytaj tekst, uzupełnij mapę i zaznacz miejsce, gdzie ukryty jest skarb.

Miejsce, które widzisz zwą Wyspą Osobliwości. Dziwne to miejsce i niepoznane. Podróżni, którzy się tam zapuszczali, mówią, że południowych jej granic strzeże niebezpieczne pasmo Gór Smoczych. Ciągną się one od leżącego na południowym zachodzie, niewielkiego Cypla Rozbitków aż do przeciwległego krańca wyspy. Najwyższą z nich, najbardziej wysuniętą na południe nazywają Górą Milczenia. Podobno u jej stóp znajduje swe źródło Rzeka Niepamięci, która przepływa przez całą wyspę, niemal prosto na północ i wpływa do Morza Smutku. Najbardziej na wschód wysunięty Przylądek Łowców oddziela od reszty lądu Wąwóz Dobrej Przygody. Niewiele wiadomo na temat mieszkańców tego dziwnego miejsca. Podobno na południowym zachodzie leży Zatoka Czystej Prawdy. U jej północno-wschodnich wybrzeży mieszka szlachetny i waleczny lud. To tam znajduje się Złote Miasto ukryte wśród gęstych borów, które ciągną się od wybrzeży zatoki aż do najbardziej wysuniętego na zachód Przylądka Śmiechu. Wielu marzyło o tym, by dostać się do jego bogactw, żadnemu ze śmialków się to jednak nie udało. Jeśli dobrze narysujesz mapę, zauważysz, że Rzeka Niepamięci dzieli ten kraj na dwie części. Gdzieś w jej środkowym biegu, między Przylądkiem Łowców, a Przylądkiem Śmiechu leży Jezioro Wiecznych Pragnień, w nim ukryty jest Skarb Życia. Ta mapa pomoże ci go odnaleźć.

